

Lokal åtgärdsplan för Värmullen kap 11

Kap 11 Styrande dokument

Behov av två nya styrande dokument för Värmullen

1. **Nytt recipientkontrollprogram** – Verksamheternas recipientkontroll är fokuserad på att beskriva tillståndet i påverkade områden. Mål och riktlinjer för recipienten saknas i detta övervakningsarbete. Övervakningsprogrammen är inte i dagsläget framtagna utifrån de nya krav som ställs enligt vattenförvaltningsförordningen. Mer om "vems ansvar" på sidan 3.
2. **Program för dagvattenhantering** - polycy och styrande åtgärdsprogram för kommunen och Uddeholm, framtagna gemensamt med fokus på åtgärder

Våra tre organisationer övergripande målsättningar för framtiden

Hagfors strategin

Hagforsstrategin 2017-2027 är en gemensam strategi för alla som bor, lever och verkar i kommunen och syftar till att göra Hagfors kommun till en attraktivare kommun att bo, leva och verka i. En av de fem prioriterade områdena är att vara en God grön kommun som handlar om att kommunen ska vara en attraktiv, skön, säker och giftfri plats med närhet till skog och bra vatten. Genom samarbete mellan kommunen, näringslivet, civilsamhället och andra kommuner skapas goda förutsättningar för att ligga steget före och skapa förutsättningar för en hållbar utveckling med miljön i fokus.

UHB utvecklingspolicy

Uddeholms produktion bygger på ett cirkulärt återtagande och vi ska därtill i alla steg och funktioner fokusera på säkerhet och resurseffektivitet samt ska, i enlighet med nationella mål, sträva efter att nå fossilfrihet. Detta för att minska vårt miljöavtryck och ha närboende som uppfattar oss som en säker och trygg granne.

Vi bygger arbetet med en medveten organisation som har kunskap om sin miljöpåverkan och möjligheter att utveckla sin verksamhet. Vi som företag ska ta ansvar med transparens och samverkan med samhället

Fortums övergripande

Fortum är ett energibolag som producerar förnybar energi både genom vattenkraft, vindkraft och solkraft. Förnybara energikällor kommer bli allt viktigare framgent– där kommer vattenkraften in. Vattenkraften står för den största andelen förnybar energi i Sverige och kommer fortsätta att spela en viktig roll i det svenska energisystemet eftersom den är reglerbar. Under 2019 kommer den nationella planen för omprövning av vattenkraftverk att beslutas av regeringen, som visar i vilken ordning omprövningen till moderna miljövillkor ska ske. Det stöder Fortum. Självklart genomför vi också årligen utvalda miljöprojekt för att ständigt minska vår miljöpåverkan. Ett aktuellt fokusområde är damnutrivningar.

Lokal åtgärdsplan för Värmullen kap 11

Sammanställning av gällande dokument

- Hagfors ÖP fr 2000 – en ny håller på att tas fram
- Hagfors naturvårdsplan – uppdateras just nu. I tidigare måldokumentet står: Hagfors kommun ska vara delaktig vattenmyndighetens upprättande av åtgärdsplanen för Värmullen, i samverkan med kraftregleraren av Stjärnsforsen och Uddeholm AB. Genomför vi ju nu.
- VA-planen i sin linda
- Detaljplaner som berör området – se karta
- Naturreservat Örbäcken
- Beslut om utredningar av nya VA-områden
- LIS-planen, ny tas fram i samband med den nya översiktsplanen
- Recipienkontrollen utförd av Klarälvens vattenvårdsförbund
- Utsläppskontrollprogram kommunen avfallsdeponi Holkesmossen
- Utsläppskontrollprogram reningsverket kommunen Lappkärr
- Utsläppskontrollprogram UHB till vatten
- Utsläppskontrollprogram UHB luft

Kommande styrande dokument

1. Kommunen håller på att tas fram ett klimatanpassningsdokument, planeras vara klart 2021, lyfts sannolikt in i nya ÖP
2. Uddeholms AB arbete för en fossilfri produktion kommer att styra verksamheten i framtiden
3. Fortum policy kring uppgradering och om/nyprövning av sina kraftverk med nya miljövillkor styrs upp av följande: Vattenkraften går nu in i en process som kommer att sträcka sig över minst 20 år och innebära omfattande investeringar för miljöanpassningar och modernisering för en effektivare vattenkraftproduktion. I anslutning till detta finns ett antal andra centrala samhällsintressen som måste säkerställas/skyddad däribland kulturmiljöer och förutsättningar för friluftsliv mm. Fortum menar att fokus måste läggas på att säkerställa en process där alla centrala samhällsintressen är tydligt representerade. Fortum vill understryka vikten av att den nationella planen måste ges tydlig styrning. Dessutom ska säkerställas att avvägningen mellan samhällsnyttig produktions- och reglerförmåga respektive behovet av miljöåtgärder genomförs. Vidare krävs en fördjupad analys av påverkan på produktions- och reglerförmågan ur ett nationellt perspektiv avseende Natura 2000.

Lokal åtgärdsplan för Värmullen kap 11

Övervakning av tillståndet i Värmullen – vems ansvar?

Vår slutsats: Verksamheternas recipientkontroll är fokuserad på att beskriva tillståndet i påverkade områden. Mål och riktlinjer för recipienten saknas i detta övervakningsarbete.

Övervakningsprogrammen är inte i dagsläget framtagna utifrån de nya krav som ställs enligt vattenförvaltningsförordningen.

Nedan är hämtat från Hav och Vattenmyndighetens hemsida:

Det finns flera nationella och regionala övervakningsprogram för vatten, som finansieras via skattemedel. Recipientkontrollprogram bekostas av verksamhetsutövarna och har syftet att följa upp verksamhetsutövarns påverkan på vattenmiljön. Det är inte alltid så att dessa övervakningsprogram är synkroniserade. Arbete pågår med anpassning av Sveriges övervakning till vattendirektivens krav.

Övervakningen av vattenkvaliteten ska omfatta alla vatten och vara riskbaserad, alltså utformas utifrån en påverkans- och riskbedömning. En heltäckande övervakning innebär att alla vatten ska omfattas av övervakningsprogram. Gruppering av ytvatten har inte genomförts i Sverige. Gruppering av grundvatten har gjorts men övervakning sker inte i tillräcklig utsträckning inom dessa. En riskbaserad övervakning innebär att övervakningsprogrammen ska designas utifrån den analys av miljöpåverkan som ska göras enligt bilaga II i direktivet. Alltså utifrån fastställande av påverkan (punkt 1.4) och bedömning av miljökonsekvenser (punkt 1.5). De nya gränsvärdesnormerna som infördes 1 jan 2019 har betydelse för tillsynen och därmed även för kontrollprogrammets utformning.

”Full koll på våra vatten” är ett samverkansprogram mellan HaV, VM, NV, SGU och Länsstyrelserna. Kommunerna eller verksamheter är inte representerade. med syfte att förbättra övervakningen av miljöståndet i grund- och ytvatten. Resultaten från projektet kommer bland annat att vara av intresse för de som idag genomför övervakning av miljötillstånden, det vill säga ansvariga utförare av nationell miljöövervakning, regional miljöövervakning, kommunal miljöövervakning och verksamheternas recipientkontroll (cit. Hav)

Grundvatten • Inventering av möjliga provtagningsstationer, förslag på teoretiskt program, genomgång länsvis under 2019 och 2020.

Ytvatten • Sjöar och vattendrag: SLU har fått i uppdrag att presentera kontrollerande övervakningsprogram i slutet av 2019 inkl. förslag på gruppering av sjöar och vattendrag.

Tre former av statlig miljöövervakning

I vattendirektivet anges tre former av miljöövervakning för att kontrollera den ekologiska och den kemiska statusen av ytvatten. Den första formen, kontrollerad övervakning, omfattar alla vattenförekomster och ligger till grund för karakteriseringen och statusklassificeringen. Den andra formen anger hur den operativa övervakningen ska göras i de vattenförekomster som riskerar att inte uppfylla miljökvalitetsnormerna, eller som förorenas av något av de prioriterade ämnena i direktivet.

Slutligen har vi den tredje formen av miljöövervakning, där vattendirektivet beskriver hur den undersökande övervakningen ska gå till. Den ska visa orsaken till överskridanden, eller till att miljökvalitetsnormerna inte uppfylls, då den inte är känd. Även omfattning och konsekvens av tillfälliga utsläpp omfattas av den undersökande övervakningen. (cit. Hav)